

Riksdagens protokoll

2010/11:125

Fredagen den 1 juli

Kl. 10.00 – 12.01

Protokoll
2010/11:125

---

1 § Anmälan om inkommen granskningsrapport från Riksrevisionen

Talmannen anmälde att följande granskningsrapport inkommit från Riksrevisionen:
RiR 2011:24 Statliga myndigheters tjänsteexport

2 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Skrivelser
2010/11:140 till näringsutskottet
2010/11:161 till finansutskottet

EU-dokument
KOM(2011)353 till miljö- och jordbruksutskottet
Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 24 september*.
KOM(2011)367 till utbildningsutskottet
KOM(2011)393 till utrikesutskottet

3 § Vissa ändringar i sjukförsäkringen

Föredrogs
socialförsäkringsutskottets betänkande 2010/11:SfU12
Vissa ändringar i sjukförsäkringen (förnyad behandling).

*Vissa ändringar i
sjukförsäkringen*

Kammaren biföll utskottets förslag att ärendet fick avgöras efter endast *en* bordläggning.

Anf. 1 GUNNAR AXÉN (M):

Herr talman! Sverigedemokraterna, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har valt att återkomma med samma, lika dåligt utredda och beredda förslag som de lade fram i kammaren förra veckan, trots att kammaren beslutade om att skicka tillbaka det till socialförsäkringsutskottet för att få ett bättre beslutsunderlag. Jag beklagar detta, och

jag beklagar att Socialdemokraterna, som i förra debatten 15 gånger efterlyste en bred politisk uppgörelse, inte har tagit vara på den möjlighet som gavs till konstruktiva samtal i frågan. I stället valde man att skicka tillbaka samma förslag.

Som jag sade i den förra debatten är detta ärende ett hån både mot medborgarna, som bör kunna förvänta sig att riksdagen fattar välgrundade beslut som vi känner till konsekvenserna av, och mot tidigare generationer riksdagsledamöter som instiftat och vårdat riksdagsordningen.

Sverigedemokraterna, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har valt att stressa fram detta utskottsinitiativ. En organisation och två myndigheter fick en möjlighet att på två dagar analysera och utreda konsekvenserna av förslaget. Det kan jämföras med det mer omfattande förslag till förbättringar av sjukförsäkringen som regeringen har haft ute på remiss till ett femtiotal remissinstanser under ett par månaders tid.

Försäkringskassan och Inspektionen för socialförsäkringen, vilka är de två myndigheter som fick två dagar på sig att analysera förslaget till utskottsinitiativ, har i sina remissvar reserverat sig för att man på så kort tid inte kunnat analysera förslagen ordentligt. Inspektionen för socialförsäkringen skriver i sitt svar att yttrandet är kortfattat på grund av den korta svarstiden, och man reserverar sig för att man kunnat missuppfatta förslaget som man yttrar sig över eftersom det är så knapphändigt beskrivet.

Försäkringskassan framhåller att de inte haft möjlighet att analysera och överblicka alla konsekvenser av förslaget och vad det skulle innebära eftersom tiden har varit alltför kort för att kunna göra det. Man framhåller vidare att detta är olyckligt eftersom förslagen berör stora grupper försäkrade, och man understryker att förslagen kan komma att få oönskade konsekvenser. Detta skriver Försäkringskassan.

Handikappförbunden, som var den organisation som fick en möjlighet att på två dagar yttra sig, framhåller att de av tidsskäl inte har haft möjlighet att bereda frågorna djupare och inte heller haft möjlighet att hämta in synpunkter från sina olika medlemsförbund.

I sakfrågan är det två delar i förslaget. Den ena är att införa en ersättning till dem som saknar sjukpenninggrundande inkomst. Den andra är att ändra bedömningsgrund när det gäller arbetsförmågan efter sex månaders sjukskrivning.

Vad gäller den första delen efterlyser Försäkringskassan i sitt remissvar att den kompensation som ska ges till den enskilde ska det bli enkelt att förstå utfallet av för den försäkrade. Man klargör att man föredrar den form av dag- eller månadsersättning som föreslås i regeringens förslag och utredning som har varit ute på remiss. Det finns ett förslag som är ordentligt berett om hur man ska införa en särskild ersättning och ett bostadsstöd till dem som saknar sjukpenninggrundande inkomst.

Inspektionen för socialförsäkringen skriver i sitt yttrande att man ”vill emellertid anföra att det på den korta tid som stått till myndighetens förfogande inte gått att undersöka i vilken utsträckning utskottsinitiativets förslag faktiskt leder till en sammanlagt högre ekonomisk ersättning till den berörda gruppen, jämfört med regeringens förslag om att också införa ett boendetillägg till personer vars tidsbegränsade sjukersättning upphört. Därtill kan läggas att det kan innebära stora svårigheter att konstruera ersättningsregler som innebär att ersättningen motsvarar den

tidsbegränsade sjukersättning som individen hade tidigare, i vart fall om hänsyn också ska tas till andra ersättningar som bostadstillägg och kollektivavtalade förmåner.”

Inspektionen för socialförsäkringen fortsätter: ”Förslaget att ge en viss grupp en högre ersättning kommer därför bara i begränsad utsträckning att minska antalet personer med nedsatt arbetsförmåga som hänvisas till att ansöka om försörjningsstöd från kommunerna.” Man framhåller slutligen från Inspektionen för socialförsäkringen: ”Tillämpningen av reglerna förefaller i sådana fall kunna bli komplicerad. Därtill är det oklart vad förslaget kommer att innebära för dessa personer.”

Det är vad Inspektionen för socialförsäkringen anser om förslaget till utskottsinitiativ, ett förslag som vi inte vet konsekvenserna av för den enskilde medborgaren.

Den andra delen i utskottsinitiativet handlar om hur arbetsförmågan ska bedömas efter 180 dagars sjukskrivning. I dag bedöms arbetsförmågan mot, som det heter, den reguljära arbetsmarknaden. Av dessa 55 000 som under ett år uppnår ett halvårs sjukskrivning bedöms i dag ungefär 83 procent sakna arbetsförmåga mot den reguljära arbetsmarknaden och bibehåller därmed rätten till sjukpenning. 14 procent omfattas av de undantag som finns i dag, till exempel om man väntar på att få en operation, är drabbad av en allvarlig sjukdom eller har en lång rehabilitering. I 3 procent av dessa 55 000 fall bedöms den sjukskrivne kunna ta ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden, och därmed får man sitt stöd från arbetslöshetsförsäkring eller aktivitetsstöd i stället.

I betänkandet föreslås att arbetsförmågan, i stället för att bedömas mot den reguljära arbetsmarknaden, ska bedömas mot normalt förekommande arbete. För en betraktare kan detta verka vara en lek med ord, och så kan det faktiskt vara.

Låt oss åter se vad remissinstanserna säger. Inspektionen för socialförsäkringen ”uppfattar att förslaget att ändra prövningen av arbetsförmågan innebär att i sjukpenningärenden byta begrepp från prövning av arbetsförmågan mot den reguljära arbetsmarknaden till prövning mot normalt förekommande arbete, vilket innebär en återgång till det begrepp som användes före regeländringen 2008. Inspektionen för socialförsäkringen har också uppfattat att förslaget inte enbart gäller vid 180-dagarsprövningen för anställda sjukskrivna utan även vid motsvarande prövning för till exempel arbetslösa.

Det finns inget underlag som visar att bytet av det aktuella begreppet har inneburit någon förändring av den aktuella prövningen av arbetsförmågan. Det är osäkert om en återgång till det tidigare begreppet normalt förekommande arbete skulle leda till en mer restriktiv eller generös bedömning eller till en mer rättssäker tillämpning eller inte.”

Fundera ett ögonblick till på det. Inspektionen för socialförsäkringen säger rent ut att de inte kan avgöra om det beslut som vi ska fatta i dag kommer att innebära en mer restriktiv tillämpning av regelverket eller en mer generös tillämpning.

Är detta vad riksdagen är beredd att fatta beslut om? Ett beslut som man inte vet över huvud taget i vilken riktning det kommer att gå och vilka konsekvenser det kommer att få.

Inspektionen för socialförsäkringen fortsätter i sitt remissvar: ”Osäkerheten kring vad förändringen inneburit beror på att eventuella effekter som kan ha inträffat i samband med bytet av begrepp till reguljära arbetsmarknaden inte går att särskilja från effekten av att det samtidigt genomfördes andra förändringar i sjukförsäkringen. I den utsträckning färre personer nu beviljas sjukpenning är det osäkert hur bytet av begreppet bidragit till utvecklingen.”

Huruvida en återgång till begreppet normalt förekommande arbete skulle leda till en mer restriktiv eller en mer generös tillämpning är därmed enligt Inspektionen för socialförsäkringen helt oklart.

Försäkringskassan hänvisar i sitt remissvar till en analys av rättsläget avseende sjukförsäkringsreformerna i en rapport från den 15 november 2010 där man konstaterat att frågan om införandet av begreppet ”reguljära arbetsmarknaden” inte har aktualiserats i någon av de kammarrättsdomar som har granskats. Något stöd för att utgången skulle ha blivit en annan om arbetsförmågan skulle ha prövats mot det tidigare begreppet ”normalt förekommande arbete” kan inte Försäkringskassan finna.

Inspektionen för socialförsäkringen säger alltså att det kan gå i mer restriktiv riktning ifall vi fattar det här beslutet eller i en mer generös riktning. Försäkringskassan har uppfattningen att det kanske inte blir någon förändring över huvud taget. Jag ställer mig frågan: Är detta det underlag som riksdagen vill fatta ett beslut utifrån?

Inspektionen för socialförsäkringen slår också fast att någon tydlig praxis inte hade utvecklats gällande begreppet normalt förekommande arbete, vilket är ganska intressant eftersom utskottsmajoriteten har framfört just existensen av en tidigare fungerande praxis som ett argument för att återgå till den gamla bedömningsgrunden. Någon sådan praxis finns alltså inte.

Försäkringskassan skriver i sitt remissvar: ”Försäkringskassan har svårt att se att en återgång till begreppet normalt förekommande arbete i praktiken skulle ha avgörande betydelse för bedömningarna av rätten till sjukpenning.”

I den ena delen av förslaget till utskottsinitiativ eller betänkande är det således oklart om ersättningen till dem som saknar sjukpenninggrundande inkomst kommer att bli bättre eller sämre jämfört med regeringens förslag. I den andra delen av förslaget är det oklart om det kommer att leda till en restriktivare tillämpning, en mer generös tillämpning eller ingen förändring alls vad gäller tillämpningen av regelverket.

Är det värdigt riksdagen att fatta ett beslut som kan komma att beröra så många människor på så lös grund? Är det som medborgarna kan förvänta sig av Sverigedemokraterna, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet ett framhastat beslut vars konsekvenser vi inte har en aning om?

Lås oss också ställa det som föreslås i utskottsinitiativet mot vad som föreslås i departementspromemorian, och som jag tror att åtminstone de som är engagerade i socialförsäkringsfrågor känner till. Departementspromemorian innehåller en analys och en uppföljning av sjukförsäkringsreformen och innehåller förslag till förbättringar i de delar där vi har sett att reformen inte har fallit ut på det sätt som vi önskat oss. Det är en utredning som har arbetats fram under flera månader av flera kunniga experter och som har varit ute på remiss till ett femtiotal myndigheter

och organisationer. En första genomgång av remissvaren – remisstiden gick ut i går – visar att en klar majoritet av remissinstanserna är mycket tydligt positiva till de förbättringar som regeringen föreslår. Bland annat föreslås att arbetslivsinriktad rehabilitering ska kunna ges tidigare än i dag och att ytterligare 3 000 platser för personer med nedsatt arbetsförmåga ska inrättas hos Arbetsförmedlingen, utöver ersättningen till dem som saknar sjukpenninggrundande inkomst, givetvis, och ytterligare ett antal förslag.

Den här utredningen, de förslag som återfinns i den och den seriösa beredning som har skett och sker av utredningen ska ställas mot två A4-sidor med skissartade förslag till utskottsinitiativ som har beretts i två dagar av tre remissinstanser. Ställ förslaget mot en ordentlig utredning och utvärdering och gediget beredda förslag som har varit ute på remiss i ett par månader till ett femtiotal remissinstanser! Väljer riksdagen de två A4-sidorna eller det ordentligt beredda förslaget? Det är en fråga som är värd att ställa sig.

Låt mig avslutningsvis beröra frågan om utskottsinitiativ i sig. När den nuvarande möjligheten till utskottsinitiativ infördes i riksdagsordningen i början av 70-talet uttalade konstitutionsutskottet att man förutsatte att de nya befogenheterna skulle begagnas med samma varsamhet som iakttagits av de utskott som tidigare hade haft den självständiga initiativrätten. Som dittills borde ärenden väckas normalt genom proposition eller motion, och politisk enighet borde eftersträvas i de fall utskottsinitiativ kom i fråga.

Detta är det andra utskottsinitiativ som socialförsäkringsutskottet väcker detta riksmöte. Det förra rådde det enighet om efter det att alla partier hade visat en god vilja att uppnå enighet.

När detta betänkande har tagits fram har vi inte sett skymten av vilja till enighet från Sverigedemokraternas, Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets sida. De har till och med förvägrat övriga partier den möjlighet som man har enligt ett minoritetsskydd i riksdagsordningen att begära in yttranden från myndigheter i ett ärende som är under beredning.

Från Alliansens sida begärde vi just att yttranden och svar på specificerade och högst relevanta frågor i sammanhanget skulle inhämtas från sju myndigheter och att de skulle få en rimlig tid på sig, inte två dagar utan kanske två veckor, att svara på remissen så att vi kunde få ett underlag som var av bra kvalitet. Detta förvägrades vi. I stället skickade man som sagt ärendet på remiss i två dagar till två myndigheter och en organisation.

Finansutskottet har också yttrat sig och varit mycket kritiska i ett enigt yttrande. Finansutskottet framhåller att utskottsinitiativet avser förändringar som kan få stor betydelse för såväl enskilda som samhället i stort. Därför betonar man mot bakgrund av det finanspolitiska ramverket vikten av att varje ny utgift för staten alltid föregås av en grundlig beredning. Man understryker att förslaget till tillkännagivande inte är av enkel beskaffenhet och framhåller att de underlag man tagit del av inte är tillräckliga för att någon bedömning ska kunna göras av ändringarnas statsfinansiella effekter. Då kan nämnas att de olika bedömningar av kostnadskonsekvenser som finansutskottet har tagit del av varierar mellan några hundra miljoner och drygt 3 miljarder kronor.

Finansutskottet betonar också att om riksdagen fattar ett beslut om tillkännagivande är det viktigt att regeringen låter göra ytterligare kostnadsberäkningar av ändringarna, inklusive de indirekta effekterna av dessa, samt att berörda myndigheter och organisationer ges tillfälle att lämna synpunkter i sedvanlig ordning. Det är en klar och tydlig kritik mot att socialförsäkringsutskottets majoritet har struntat i att göra detta.

Låt mig också påminna om att Lagrådet i ett tidigare yttrande till socialförsäkringsutskottet i betänkande 2005/06:SfU5 har understrukt vikten av att ett remissförfarande motsvarande det som vanligen tillämpas i regeringsärenden används även vid initiativ från riksdagen. Det så kallade beredningskrav som återfinns i 7 kap. 2 § regeringsformen är en av hörnstenarna i den svenska statsförvaltningens arbete. Det normala förfarandet inom Regeringskansliet är alltså att ärenden är ute på remiss under tre månader, även om tiden ibland kan behöva kortas av särskilda skäl.

KU har i återkommande granskningar av regeringen, ofta efter anmälningar gjorda av vissa av utskottsmajoritetens partiföreträdare, påtalat vikten av att beredningskravet i ord och mening respekteras. Samma sak ska alltså gälla när utskotten väljer att utnyttja sin initiativrätt. Samma beredningskrav som gäller för regeringen, tre månaders remisstid, inte två dagar, ska alltså gälla enligt Lagrådet – något som Sverigedemokraterna, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet fullständigt har struntat i.

Mot bakgrund av att utskotten ska vara varsamma med att väcka initiativ, att enighet ska eftersträvas, att minoriteten förvägrats rätten att begära in nödvändigt beslutsunderlag, att beredningen av ärendet är undermålig, för att inte säga obefintlig samt att man ska respektera det finanspolitiska ramverket borde ärendet inte ha väckts av utskottet, åtminstone inte utan att ha föregåtts av en ordentlig och seriös beredning.

Som jag inledde med att säga är betänkandet i sig ett hån mot medborgarna. De borde kunna förvänta sig att riksdagen tar sitt uppdrag på allvar och fattar väl grundade beslut. Det är ett hån mot tidigare generationers riksdagsledamöter som har slagit vakt om riksdagsordningen och en gedigen ärendeberedning.

Mot bakgrund av att departementspromemorian, där sjukförsäkringsreformen seriöst utvärderats och förslag till förbättringar lagts fram, nu bereds av regeringen och mot bakgrund av att regeringen har avisat i vårpropositionen att man avser att återkomma med förslagen i budgetpropositionen i höst anser vi inte att det är motiverat med det föreslagna tillkännagivandet. Ser man dessutom till det faktum att förslagen i betänkandet är skissartade och riskerar att medföra oförutsägbara konsekvenser för såväl enskilda medborgare som samhället i stort och för de offentliga finanserna samt att beredningen av ärendet varit i det närmaste obefintlig bör riksdagen avslå förslaget i betänkandet.

Jag yrkar därmed bifall till reservationen.
(Applåder)

I detta anförande instämde Anne Marie Brodén, Mikael Cederbratt, Gunnilla Nordgren, Lars-Arne Staxäng och Rune Wikström (alla M), Ulf Nilsson (FP) samt Fredrick Federley och Solveig Zander (båda C).

Anf. 2 ULF NILSSON (FP):

Herr talman! När det blev regeringsskifte 2006 stod sjukförsäkringen högt på dagordningen. Då hade vi en situation där allt fler människor lämnade arbetslivet och blev kvar utanför. Ungefär 750 000 människor var långtidssjukskrivna eller förtidspensionerade. Det var människor med dålig rygg som valde att förtidspensioneras i stället för att riskera att bli helt utan ersättning om de försökte jobba. Det var unga arbetslösa och deprimerade människor som långtidssjukskrevs och gick över till förtidspension, och det var alla andra som gick och hopplöst väntade – i månader eller år – på att få rehabilitering.

De rödgröna har nu gjort ett nummer av att kritisera den nya sjukförsäkringen. Jag är övertygad om att kritiken på sikt kommer att blekna. Jag tror att den här sjukförsäkringsreformen kommer att räknas som en av de viktigare och bästa sociala reformerna från 2000-talets början.

År 2006 for många människor illa i ett hopplöst system. Det var därför viktigt att göra något radikalt för att stoppa utsorteringen av människor. Det hade inte, som en del hävdar, varit bättre att vänta. Det hade tvärtom varit riktigt dåligt och hänsynslöst att inte reformera sjukförsäkringen. Nu kan vi se att allt fler människor hittar vägar tillbaka och att sjukskrivningstiderna har minskat rejält. Vi vet att det i den nya sjukförsäkringen finns tidsgränser för när en individuell prövning av arbetsförmågan ska genomföras. Att det är bra att ha tydliga tidsgränser i sjukförsäkringen var många överens om 2006, bland andra Anna Hedborg, före detta socialdemokratisk socialförsäkringsminister som ledde en utredning om detta.

Sedan 2006 har antalet förtidspensionärer i Sverige minskat med 100 000. Människor fastnar inte längre i långa passiva sjukskrivningar. Dessutom ger Alliansens miljardsatsningar på rehabilitering människor goda möjligheter att bli friska och komma tillbaka i arbetslivet. De omtiverade skillnaderna mellan olika landsdelar i Sverige är nästan helt borta, och sjukskrivning används inte längre som ett sätt att dölja arbetslöshet.

I alla reformer upptäcker man förr eller senare luckor eller brister som behöver rättas till. Det får aldrig vara en ursäkt att det bara är några få människor som drabbas. Även om bara några enstaka människor behandlas orättvist är det viktigt att försöka göra något för att rätta till det.

Förra året började en diskussion om att eventuellt göra vissa justeringar i sjukförsäkringen. Från Folkpartiets sida drev vi att det borde finnas flera möjligheter att stanna kvar i sjukförsäkringen efter den bortre tidsgränsen, och vi uppmärksammade att enstaka människor verkade drabbas orättvist av låga ersättningsnivåer.

Regeringens arbetsgrupp gjorde en översyn som resulterade i ett antal förslag från regeringen. De förslagen är nu ute på remiss. Regeringens omfattande förslag till justeringar är ett resultat av samarbete och diskussioner mellan Alliansens samtliga partier. Det har varit ett bra samarbete. Vi i Folkpartiet tycker att våra förslag har blivit väl tillgodosedda i detta arbete.

Regeringens förslag till kompletteringar i sjukförsäkringen har, som sagt, skickats ut till ett femtiotal remissinstanser; remisstiden går ut i dag den 1 juli. De allra flesta har redan skickat in sina svar, och en klar majoritet är övervägande positiva till regeringens förslag.

Jag ska helt kort räkna upp de punkter som ingår i regeringens förslag som nu är på väg att komma i höstpropositionen.

Man föreslår en utökning av antalet undantag för den bortre tidsgränsen. Fler människor ska kunna fortsätta att ha sjukpeng i stället för att arbetspröva. Man föreslår en särskild sjukpeng och ett särskilt bostadsstöd för dem som saknar sjukpenninggrundande inkomst, så kallade nollklassade. Man föreslår förstärkta insatser för återgång till arbete och möjlighet till arbetsinriktad rehabilitering tidigare och med samma ersättning som när människor är sjukskrivna. Man föreslår förstärkt samarbete mellan myndigheterna Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen och nya resurser till Arbetsförmedlingen med fler platser för personer med nedsatt arbetsförmåga.

Departementspromemorian som föreslår ett antal förbättringar är ute på remiss. Redan i vårpropositionen meddelade regeringen riksdagen att man tänker komma tillbaka med förslag till förändringar.

Herr talman! I detta läge, när ett seriöst arbete är på gång, begär de rödgröna tillsammans med Sverigedemokraterna ett utskottsinitiativ om två av de frågor som redan finns i regeringens förslag. Det är inte seriöst och trovärdigt, och det är inte till glädje för de människor som berörs av sjukförsäkringen.

Det utskottsinitiativ som vi ska ta ställning till i dag handlar alltså om två saker. Den första är att det ska vara en annan ersättningsmodell för dem som är nollklassade. Den andra är att den nuvarande formuleringen att arbetsförmågan ska prövas mot den reguljära arbetsmarknaden ska bytas ut och att man i stället ska prövas mot den normala arbetsmarknaden.

De två myndigheter – Inspektionen för socialförsäkringen och Försäkringskassan – som har fått två dygn på sig att yttra sig om förslaget vågar inte säga hur förslagen skulle påverka människor eller vad de skulle kosta staten. Finansdepartementet har räknat på det och säger att det skulle kunna kosta några miljarder i extra statsutgifter beroende på hur man tolkar förslaget.

Oppositionens enda konkreta förslag är den nya sjukpenningen för nollklassade. Regeringen föreslår en klar förbättring för dem som inte har en sjukpenninggrundande inkomst. Regeringen föreslår en ny grundpeng, kombinerad med bostadsstöd som tar hänsyn till försörjningsbördan.

Remissinstanserna – dessa två myndigheter – säger att det är omöjligt att räkna ut vilka som vinner respektive förlorar på oppositionens eller regeringens förslag.

Samma sak är det när det gäller den nygamla formuleringen om att människor ska prövas mot normalt förekommande arbeten. Försäkringskassan säger att det är oklart om det kommer att innebära generösare eller mer restriktiva beslut om att få behålla sjukpenning.

Oavsett vad man tycker om detaljerna i oppositionens förslag kan vi konstatera att ingen riktigt vet hur det skulle påverka människor.

Herr talman! För mig verkar det helt meningslöst att skicka ett utskottsinitiativ på så oklara grunder till regeringen, särskilt som det finns ett regeringsförslag som just nu behandlas och som innehåller mycket mer och är mer omfattande än oppositionens förslag.

Alliansen och regeringen kommer naturligtvis att lyssna på remissinstanserna och kanske justera en del av dessa förslag beroende på vilka kommentarer som har kommit in från det femtiotal remissinstanser som har fått yttra sig om regeringens förslag. Det är ett seriöst arbete. Det är mer än vad man kan säga om Sverigedemokraterna och de rödgröna i denna fråga. Vilket är viktigast för er egentligen? Är det att förbättra sjukförsäkringen eller är det att plocka hem en röstvinst tillsammans med Sverigedemokraterna?

Nu har vi ett förslag till utskottsinitiativ. Vi vet inte hur mycket det kostar, vi vet inte hur människorna kommer att påverkas av det och vi vet över huvud taget inte vad det kommer att innebära i verkligheten. Av den anledningen ser jag inget skäl att göra något annat än att yrka avslag på förslaget till utskottsinitiativ och bifall till reservationen.
(Applåder)

I detta anförande instämde Roger Haddad och Ismail Kamil (båda FP), Mikael Cederbratt, Gunilla Nordgren och Lars-Arne Staxäng (alla M) samt Solveig Zander (C).

Anf. 3 SOLVEIG ZANDER (C):

Herr talman! Jag börjar med att yrka avslag på förslaget i betänkandet och bifall till reservationen och det särskilda yttrandet nr 1 därför att det är oerhört viktigt.

I dag ska vi återigen tydliggöra att Sverigedemokraterna tillsammans med de rödgröna inte tar seriöst på att förbättra och underlätta för de människor som är sjuka och behöver stöd och hjälp.

Förra veckan sade man från de rödgröna och från Sverigedemokraterna att man ville se en bred överenskommelse om dessa frågor. Det är också någonting som medierna har önskat eftersom det är oerhört viktigt för de personer som är beroende av vårt trygghetssystem. Men vems är ansvaret att se till att man ska ha en bred överenskommelse? Det måste åligga oss alla oavsett om vi tillhör Alliansen, de rödgröna eller Sverigedemokraterna.

I förra veckans debatt sade Erik Almqvist från Sverigedemokraterna – jag läser innantill från protokollet för att ingen ska tro att jag vänder och vrider på orden på egen hand:

”Är det några som inte har visat att man har en förmåga att ta ansvar, söka brett stöd och förankra sina förslag hos majoriteten så är det just regeringspartierna, och nu anklagar man majoriteten för att inte göra det.”

Då menade han den majoritet som var då.

Vidare säger han: ”Är det några som ska ta ansvar är det framför allt regeringspartierna som har ett särskilt ansvar att söka stöd för sin politik.”

Det gjorde vi eftersom vi trodde på de rödgröna och Sverigedemokraterna. Därför återremitterade vi ärendet för att möjliggöra för er att göra en bredare remissgenomgång och få era förslag genomlysta på ett bättre sätt. Det är två förslag som kommer från oppositionen och de rödgröna. Vi från Alliansen har sex förslag. Men ni vågade inte belysa era två förslag mer genomgående, utan ni avslög vår inbjudan att göra en bredare överenskommelse.

Det är inte på något sätt så att det beslut som vi fattade i förra veckan och det förslag som ni har från oppositionen skulle hjälpa dem som är sjuka och behöver stöd snabbare än de förslag som vi har från Alliansen – tvärtom. Förmodligen kommer detta att försena, vilket jag beklagar. Men vi från Centerpartiet och Alliansen ska göra allt vi kan för att människor ska få hjälp och stöd så fort som möjligt.

Jag har sagt det tidigare, och jag säger det igen: Den reform vi genomförde 2008 var bra, men den behöver förbättras, och det har vi sett med all önskvärd tydlighet. Jag och Centerpartiet har krävt att vi skulle göra dessa förändringar snabbare. Men jag är glad över den utredning som vi har gjort, den breda remissomgång som vi har haft och de förslag som har kommit fram. Vi hörde nyss att remisstiden går ut i dag.

Jag har läst svaren från 35 remissinstanser. Av dem är 18 odelat positiva till våra förslag. 11 av dem är blandade, kan man säga. De ser positiva saker och har synpunkter på vissa saker som kan förbättras. 6 av dem är negativa.

Mina vänner! Detta talar för att de förslag som vi har kommit med är väl genomarbetade till skillnad från de förslag som man nu ska försöka driva igenom från Sverigedemokraterna och de rödgröna.

Det som ni i oppositionen trycker på är rehabilitering. Rehabilitering är viktig, och den ska sättas in snabbare, säger ni. Ja, det tycker vi från Alliansens sida också. Jag undrar bara var i era två förslag som det framgår att rehabilitering är någonting som ni ska satsa på.

Jag och Centern har medverkat till att Alliansen nu föreslår att människor ska få börja sin rehabilitering mycket tidigare än efter två och ett halvt år. Det betyder att man fortare kan se vilka möjligheter en person har att återgå i arbete och då sätta in resurserna. Dessutom får denna person behålla sin sjukpenning under den tiden.

Det andra och inte minst viktiga är att man på ett tidigt stadium kan upptäcka att denna person inte har någon arbetsförmåga. Alltså ska denna person få sitt ekonomiska stöd och sin trygghet för att inte behöva oroas över vad som ska hända efter två och ett halvt år.

De remissinstanser som behandlar det som vi har skrivit och föreslagit säger – ni har inte gett remissinstanserna en chans till det – att det är viktigt att man utvecklar rehabiliteringen. Det vill vi medverka till, bland annat att företagshälsovården får en större möjlighet att agera och också att ett kunskapscentrum, eller en myndighet för rehabilitering, ska införas.

Lennart Levi, tidigare riksdagsledamot för Centerpartiet, och jag medverkade till att det bildades ett rehabiliteringsråd för ett par år sedan som har föreslagit att rehabiliteringen ska vidareutvecklas.

Ett annat viktigt svar i denna av Alliansen föreslagna remissgenomgång kom från Svenska kyrkan som inte var en ordinarie remissinstans utan som på eget bevåg medverkade. Svenska kyrkan har haft många synpunkter på denna reform och när det gäller de människor som faktiskt har kommit i kläm. Svenska kyrkan säger i sin korta skrivning att bemötandet och att man inte ska behöva vänta på besked är viktigt. Det är precis det som vi vill medverka till. Men var har ni från Sverigedemokraterna och de rödgröna i era förslag tagit med detta?

Nu undrar jag, Centerpartiet och Alliansen: Hur tänker ni förhålla er till våra sex förslag? Tänker ni behandla dem som vanligt och ta fram allt det negativa, eller tänker ni visa att ni är seriösa och att ni vill hjälpa de människor som är sjuka och som har kommit i kläm? Tänker ni medverka till och samarbeta för att under hösten få fram det allra bästa förslaget som ska träda i kraft den 1 januari 2012? Jag måste vara uppriktig och säga att det är jätteviktigt att vi får besked om det – inte vi här utan människor som är beroende av att ha en trygghet.

Jag hoppas nu, herr talman, att oppositionen tar sitt ansvar och verkligen medverkar till att de sjuka som inte har arbetsförmåga får känna trygghet i att få sin ersättning och att de som har arbetsförmåga får en ärlig chans att komma tillbaka till arbetslivet igen. Det är för mig oerhört viktigt.

(Applåder)

I detta anförande instämde Fredrick Federley och Anders Flanking (båda C), Mikael Cederbratt, Gunilla Nordgren och Lars-Arne Staxäng (alla M) samt Ulf Nilsson (FP).

Anf. 4 EMMA HENRIKSSON (KD):

Herr talman! I går, i dag och i morgon är ungefär 700 kristdemokrater samlade uppe i Umeå. I går kväll var sjukförsäkringsfrågan en av de viktiga frågor vi diskuterade. Beskedet från Kristdemokraternas riksting är glasklart: Vi ska förändra sjukförsäkringen. Vi ska rätta till de brister som finns. Vi ska göra så att alla människor kan känna trygghet när man blir sjuk.

Målet har hela tiden varit detsamma: Är man för sjuk för att arbeta ska man känna ekonomisk trygghet, men varje person som har arbetsförmåga ska också få rätt hjälp och rätt stöd så att man kan komma tillbaka. Det förtjänar människor. Det har människor rätt till. Den tryggheten ska alla ha.

Kristdemokraterna har jobbat väldigt grundligt med sjukförsäkringsfrågan, just för att ta reda på vad som är fel, vad som gör att människor kommer i kläm, men framför allt vad vi ska göra för att rätta till de brister som finns. Hur ska vi kunna göra så att bristerna rättas till utan att vi skapar nya? Det är inte alldeles enkelt. Det är väldigt lätt i så här känsliga och komplexa system att skapa nya revor, att göra så att det blir fel på något annat sätt, så att någon annan drabbas. Därför måste vi vara väldigt noggranna när vi gör förändringar i sjukförsäkringen.

Jag har kontakt med anställda i vården, inom Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen, med dem som själva är drabbade och med dem vars anhöriga är drabbade varje vecka, för att inte säga varje dag. Jag får gång på gång bekräftelse på hur vansinnigt illa vi behandlade människor innan vi genomförde de stora förändringarna och hur människor än i dag drabbas av dåtidens brister. Detta är inte på något sätt ett försvar av de brister som finns i dag, men det visar ändå hur viktigt och rätt det var att vi gjorde förändringar. Vi får inte riskera att komma tillbaka till de brister vi hade tidigare.

Jag är övertygad om att det finns en uppriktig vilja även hos oppositionens företrädare att rätta till bristerna. Jag tvivlar inte på det en sekund. Det är det som gör mig så ledsen när jag tycker att ni har misshandlat frågan så vansinnigt.

Vi kristdemokrater tillsatte i höstas en arbetsgrupp som i början av våren presenterade vår analys av var bristerna fanns och var vi såg lösningarna. Vi försökte vara väldigt kortfattade, för vi vet hur svårt det är för människor att läsa och ta till sig väldigt omfattande dokument. Vi lyckades begränsa oss till tio sidor och tyckte ändå att det var ganska kortfattat.

När vi för ett par veckor sedan debatterade detta kallade Socialdemokraterna resultatet av vårt och Alliansens gemensamma arbete, den departementsskrivelse som nu är ute på remiss, lite föraktfullt för ”stencil”. Jag gjorde stencilprov när jag gick i mellanstadiet, och en stencil är något som är på *ett* blad. Här i min hand har jag en stencil. Vårt förslag, som jag håller i min andra hand, är ett grundligt genomtänkt förslag. Det kanske finns brister i det också. Det kanske finns saker vi inte har tänkt på, någonting som behöver justeras ytterligare innan vi lägger fram det slutgiltiga förslaget som vi ska besluta om i höst och som ska börja gälla den 1 januari. Det är därför detta har varit ute på remiss i ett par månader. Det är därför vi nu ska läsa igenom vartenda remissvar och noggrant fundera över om det finns något ytterligare som vi måste justera i förslaget innan vi lägger fram det slutgiltigt.

Redan i slutet av april debatterade jag med Tomas Eneroth våra förslag, som Alliansens företrädare hade presenterat gemensamt på DN Debatt och som vi sedan också presenterade i den departementsskrivelse som gick ut på remiss i början av maj. Redan i slutet av april hade alltså Tomas Eneroth och oppositionens företrädare klart för sig att de inte gillade våra förslag. De hade helt andra saker, mycket bättre, mycket mer långtgående. Ändå väntade man till den 7 juni med att för oss här i riksdagen presentera förslaget till ett utskottsinitiativ. Den 7 juni tar man upp detta i utskottet och säger: Nej, nu är det för bråttom, nu hinner vi inte, ingen ska få titta på det, ingen ska få fundera över om det här är bättre än det ni har föreslagit.

Vi ville att remissinstanserna åtminstone skulle få samma tid på sig som de hade för sina remissvar på vårt förslag. Lite komiskt är det också att det i en del av dessa svar sägs att två månader var för kort tid. Oppositionen gav två myndigheter och en organisation två dygn på sig.

Deras slutsatser är att det är svårt att veta. Det är svårt att veta vad innehållet faktiskt är i oppositionens förslag, och framför allt är det svårt att veta vad konsekvensen av förslagen blir. Man varnar för att det kan innebära att människor under lång tid, flera år, får väldigt låga ersättningar. Det är inte säkert att det blir så, men det finns en risk. Om riksdagen i dag beslutar att genomföra oppositionens förslag kan det leda till att människor får det sämre, att vi skapar nya brister i sjukförsäkringen. Det kan jag som kristdemokrat inte acceptera. Det kan jag inte riskera.

Vi kommer att fortsätta arbeta för att vi ska ha bra, väl genomtänkta förändringar av sjukförsäkringen så att vi rättar till de problem som finns i sjukförsäkringen i dag.

Vi kommer att få höra av oppositionen att det bara finns ett beslut i dag, att det inte finns något förslag från regeringen och att riksdagen bara har en sak att ta ställning till. Ja, vi har ett illa berett, på knappt två A4-sidor snabbt nedskissat förslag från oppositionen som vi inte vet konsekvensen av. Vi vet inte vad risken för enskilda människor är om vi tar ställning för förslaget.

Oppositionens svar på det kommer att vara: Ja, men vi vill ge regeringen tid att utreda det här. Vi vill ge regeringen förutsättningar att ta ställning.

Regeringen *har* utrett det här. Regeringen *kommer* att återkomma med förslag.

Man säger: Ja, men det är det vi inte vet. Riksdagen vet inte om regeringen kommer att återkomma med något förslag.

Var inte för en sekund tveksamma! Vi kristdemokrater kommer att se till att det kommer ett förslag, precis som våra kolleger i Alliansens övriga partier Centerpartiet, Folkpartiet och Moderaterna. Vi kommer att lägga fram ett förslag i höst, baserat på det vi är överens om: att vi ska rätta till de revor som finns och göra sjukförsäkringen bättre. Var och en i det här landet som blir sjuk ska kunna känna trygghet: Är jag för sjuk för att arbeta ska jag ha ekonomisk trygghet, och om jag behöver hjälp och stöd för att komma tillbaka och återfå min arbetsförmåga kan jag lita på att den hjälpen och det stödet finns där.

Därför, herr talman, röstar jag och Kristdemokraterna för ett avslag på oppositionens förslag.
(Applåder)

I detta anförande instämde Annika Eclund, Lars Gustafsson och Roland Utbult (alla KD), Mikael Cederbratt, Gunilla Nordgren och Lars-Arne Staxäng (alla M), Ulf Nilsson (FP) samt Solveig Zander (C).

Anf. 5 TOMAS ENEROTH (S):

Herr talman! Jag vill inledningsvis yrka bifall till förslaget i betänkandet, så har jag gjort det.

Vi kunde tidigare höra Gunnar Axén och nu Emma Henriksson säga att det var skissartade förslag med oförutsägbara konsekvenser. Jag tyckte för en stund att det lät som om de talade om regeringens hela sjukförsäkringsreform. Men där var det ju inte oförutsägbara konsekvenser, kom jag sedan på. Vi kunde i går höra att regeringen mycket väl visste konsekvenserna av den reform man har drivit igenom, att nollklassade skulle stängas ute och bli av med ersättningar. Regeringens tjänstemän hade nämligen redan tagit fram underlag om utförsäkringar, om nollklassade och om utslagning från arbetsmarknaden. Men i de interna förhandlingarna inom Alliansen och i Regeringskansliet var viljan att minska statens utgifter större än viljan att hantera sjukförsäkringen på ett ansvarsfullt sätt.

Statens utgifter har onekligen minskat. Det är ingen tvekan om det. Svårt sjuka och arbetslösa har fått vara med och finansiera skattesänkningar som de själva aldrig får ta del av. Det är ingen tvekan om de ekonomiska effekterna. Men kostnaderna för samhället, inte minst för kommunerna, har ökat ordentligt i form av ökade socialbidrag och inte minst de långsiktiga konsekvenserna av utslagningen från arbetsmarknaden.

Sedan reformen genomfördes har över 50 000 personer utförsäkrats, och ytterligare tiotusentals kommer att utförsäkras de närmaste åren.

Svårt sjuka och funktionshindrade har blivit av med sin ersättning och hänvisas till socialbidrag. Personer med reumatism, ms eller andra kroniska sjukdomar tvingas i dag säga upp sig eftersom de nya reglerna om arbetsmarknadsprövning innebär att de ska prövas mot en fiktiv arbetsmarknad.

Kritiken mot den här reformen har varit massiv såväl inför genomförandet, då remissinstanser varnade för dessa konsekvenser, som efteråt, då påskuppropet, läkaruppropet, fackföreningar, kyrkor, Handikappförbunden och många andra har pekat på de orimliga konsekvenserna av regeringens sjukförsäkringsreform. Vid alla dessa tillfällen har vi fått höra företrädare för Alliansen bekymrat tala om oförutsedda effekter, eller, som Fredrik Reinfeldt sade i regeringsförklaringen, ”icke avsedda konsekvenser”.

Har detta bara varit teater? Visste ni men teg om sanningen? Eller valde regeringen att undanhålla fakta för riksdagen? Hade ni borgerliga ledamöter i riksdagen ingen aning om de konsekvenser som det hemliga pm:et redovisar och som remissinstanser också påpekar?

Jag väntar mig svar från Gunnar Axén, Ulf Nilsson, Solveig Zander och Emma Henriksson. Ni bär ett stort ansvar för den sjukförsäkringsreform som regeringen nu återkommande behöver lappa och laga. Känner ni till konsekvenserna som redovisades i regeringens pm? Om ni hade känt till dem, hade det påverkat ert ställningstagande?

Effekterna har vi ju sett under flera år. Nästan varje vecka har vi kunnat läsa om hur personer drabbas av bristerna i sjukförsäkringsreformen, men hur många hundratal eller tusentals som döljs bakom varje enskilt fall som medierna redovisar viftas bara bort med argument som att det handlar om tillfälligheter eller kantigheter i sjukförsäkringsreformen som snart ska rättas till.

Vi känner till dem allihop. Annica Holmquist, Erik Videgård – listan på personer som har fått känneteckna och symbolisera de brister som finns i sjukförsäkringen kan göras lång. Vi har läst om dem i medierna och hört om dem i politiska debatter, och i debatten har vi hört en del tala om ”de sjuka” som om det vore någon annan sorts människor. Men – jag har sagt det förut, och jag tänker säga det igen, för det behövs uppenbarligen – det kunde ha varit någon av oss. Alla kan vi bli sjuka. Det räcker med att man råkar ut för en trafikolycka eller arbetsplatsolycka. Från den ena stunden till den andra kan man vara ordentligt skadad. Tusentals människor skadas varje år i trafiken eller på arbetsplatser.

Eller man kanske får ett cancerbesked när man träffar en läkare. Vid sådana tillfällen förändras livet. Från att ha haft tusentals önskningar som gäller vardagsbekymmer, semesterplaner, kärleksbestyr eller sommarstuga ändras man till att ha bara en enda dröm, nämligen att få bli frisk. Den friske har tusen önskningar men den sjuke endast en, och den är att få bli frisk. Men med dagens sjukförsäkring tillkommer dess värre ytterligare en önskan, och den är att få stöd under sin sjukperiod – att få rehabilitering eller habilitering, att inte behöva prövas mot hela arbetsmarknaden och att inte behöva gå från hus och hem bara för att man råkar drabbas av en sjukdom.

I dag upplever tusentals människor och familjer att sjukdom också leder till fattigdom. Det är inte värdigt ett välfärdsland som Sverige.

(Applåder)

Bakgrunden till detta är naturligtvis sjukförsäkringsreformen, som har stora brister och där huvudsyftet tydligen inte är att få en fungerande försäkring utan i stället att minska statens kostnader. Trots massiva protester drevs beslutet igenom i riksdagen. Då applåderade de borgerliga ledamöterna i kammaren. För mig är det helt obegripligt.

Applåderar ni nu, när 50 000 är utförsäkrade och när personer som genomgår rehabilitering måste avbryta den för att i stället prövas mot en fiktiv arbetsmarknad?

Applåderar ni när svårt sjuka blir nollklassade och blir utan någon som helst ersättning?

Reformen har fått berättigad hård kritik både från drabbade och från profession. Det är påskuppropet, läkare, fackliga organisationer, arbetsgivarföreträdare och handikapprörelsen. Även borgerliga ledamöter har sagt att detta inte är hållbart. Jag noterade att en tidigare kristdemokratisk riksdagsledamot, Chatrine Pålsson, ångrade sig och sade: Jag gjorde fel. Synd att hon inte sitter i riksdagen i dag. Då hade vi fått en röst till i voteringen.

Vår kritik har varit hård, men vi har också sagt: Rätta till de akuta felen i sjukförsäkringen nu, så att vi gemensamt kan diskutera de långsiktiga lösningarna i Socialförsäkringsutredningen. Jag ser gärna att vi hittar överenskommelser mellan både partier, fackliga organisationer och arbetsmarknadens parter om omställningsavtal på arbetsmarknaden, om rehabilitering, om andra ersättningsnivåer, taknivåer, företagshälsovård och om allt det som skulle kunna göra att vi får en fungerande sjukförsäkring som bidrar till omställning i arbetslivet, gör att vi ökar tryggheten på arbetsmarknaden och människors förmåga att byta jobb eller få stöd och möjlighet att vara kvar på arbetsmarknaden.

Men för att kunna diskutera långsiktiga lösningar krävs att vi också hanterar de akuta problemen i sjukförsäkringen. Det är en bedömning som delas av väldigt många. I december denna mandatperiod lade vi fram förslag i riksdagen. Vi hade konkreta förslag till förändringar, och vi hade debatt, men förslagen röstades ned. Då fick vi höra argumentet att dessa problem skulle rättas till, för det hade statsministern sagt i regeringsförklaringen. Vi fick höra att förslag skulle komma efter nyår, under vårvintern. ”När tid för mig är efter nyår”, sade Solveig Zander, och absolut inte så länge som till sommaren.

Det kom inget förslag, så i februari försökte vi pröva möjligheten med ett gemensamt utskottsinitiativ för att stressa regeringen att lägga fram förslag. Förslag kommer inom kort, fick vi höra då.

Då tänkte vi att det kanske kommer i vårbudgeten. Det kom ingenting. I dag finns det ännu inga förslag från regeringen på riksdagens bord. Det har gått ett helt år, och inte ett enda förslag ligger på riksdagens bord. Det enda förslag som finns är det rödgröna förslag som nu har lett till ett initiativ i utskottet. Det är det enda förslag som riksdagen har haft att behandla. Vi har två förslag. Ni har noll. Det finns inga sex förslag.

Jag ser fram emot att regeringen så småningom bereder förslagen i Ds:en när remisstiden är avslutad och i vanlig ordning återkommer till riksdagen, så kan vi ta ställning till förslagen när de finns på riksdagens bord. Men av det vi har sett i departementspromemorian kan vi konstatera att det finns ganska mycket kritik mot förslagen.

Återigen tar ni fram förslaget om en oskälighetsprövning. Det är ju en modell som har prövats tidigare. Förra gången det var kritik mot sjukförsäkringen sade ni att ni skulle göra undantag om det är oskäligt. Inspektionen för socialförsäkringen har konstaterat att oskälighetsprövningen bara tillämpades vid ett enda tillfälle. Försök inte det trolleritricket en gång till! Det är inte rimligt att lura människor på det sättet. Det är bättre att ändra grundreglerna.

Ni föreslår dessutom att den lägsta aktivitetsersättningen ska ges till nollklassade. Det är generöst. I stället för att vara helt socialbidragsberoende behöver de då bara söka kompletterande socialbidrag. Eller som De Handikappades Riksförbund uttrycker det i remissvaren: Det är en månadsinkomst på 4 800 kronor före skatt. Det ger inte en rimlig levnadsstandard. Tycker ni att det är en rimlig levnadsstandard? Har vi inte i tigerekonomin Sverige råd att ha något högre ambitionsnivåer för människor som är svårt sjuka och funktionshindrade än att de ska förpassas till en ersättning som förutsätter kompletterande socialbidrag?

Dessutom ska vi komma ihåg att ingen i dag vet om regeringen ens kommer med förändringar eller förslag i budgeten. Det har hänt många gånger förr att regeringen har lagt fram en departementsstencil, haft remissomgång och sedan inte lagt fram några förslag. Se till att lägga fram förslag i riksdagen!

Vi litar inte på regeringen. Det är bakgrunden till initiativet att säkerställa att denna riksdag, där det finns majoritet, genomdriver en press på regeringen att lägga fram förslag i höstbudgeten. Annars vet vi inte om det kommer några förändringar. Vi har väntat länge nog.

Vi föreslår tre akuta förändringar i sjukförsäkringen i de förslag vi lade fram den 25 maj, för över en månad sedan.

För det första tycker vi att de nollklassade ska få en rimlig ersättningsnivå. Det är inte rimligt att de ska vara beroende av försörjningsstöd. I det förslag som regeringen talar om i sin utredning förlorar man kanske i snitt 4 000 kronor i månaden jämfört med vad vi hade tidigare. Vi tycker att det är rimligt att man ska ha ungefär den ersättningsnivå man hade tidigare.

Vi motsätter oss inte införandet av ett särskilt bostadstillägg. Lägg gärna fram ett sådant förslag i riksdagen, så tar vi ställning till det. Men det är inte anständigt att först utförsäkra svårt sjuka, hänvisa dem till socialbidrag och sedan föreslå en ersättning som innebär att de ändå måste bli beroende av att komplettera med socialbidrag. Jag tycker att det är en för låg ambitionsnivå i tigerekonomin Sverige.

(Applåder)

Det andra förslaget vi lägger fram handlar om att stoppa utförsäkringarna. Det går inte att sätta en tidsgräns för hur länge man saknar arbetsförmåga på grund av sjukdom. Det måste givetvis vara en individuell bedömning. Vi föreslår dessutom att man ska kunna ha kvar sin sjukpenning under arbetslivsprövningen.

Detta är viktigt. I dag fungerar inte arbetslivsprövningen. Det säger arbetsförmedlarna, de fackliga organisationerna inom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och ISF. När människor stängs av från ersättning och sedan ska prövas på arbetsmarknaden i en arbetslivsprövning är de fullt upp oroliga för att över huvud taget få mat för dagen eller råd med hyran. Det går inte att föra en vettig diskussion om förutsättningar att kunna få plats på arbetsmarknaden.

Det är inte så ekonomiska drivkrafter fungerar, att fattigdom gör att människor blir väldigt engagerade i att pröva nya jobb. Poängen är att man när människor varit svårt sjuka länge ska visa: Använd de förmågor du har. Att då se till att människor blir av med sin ersättning tycker vi är orimligt. Det är bättre att de har kvar sin sjukpenning under tiden man gör en arbetslivsprövning. Den kan man gärna göra tidigare. Men det är inte rimligt att människor stängs av på det sätt som nu sker. Det är orimligt med de utförsäkringar vi har.

Det tredje förslaget är att ändra arbetsmarknadsprövningen. Det är den 180-dagarsprövning vi har i dag där människor prövas mot en fiktiv arbetsmarknad. Det är viktigt för reumatiker, ms-sjuka och många andra som i dag mycket väl skulle kunna stanna kvar. Men när de får ett skov i ms är de under en period sjuka så att de inte kan jobba 100 procent utan kanske bara 70 procent.

Vad händer då? Jo, de prövas av Försäkringskassan som säger: Det är sant att du jobbar 70 procent på det jobbet. Men du skulle kunna vara spärrvakt i tunnelbanan även med dina skov. Men det finns ju ingen tunnelbana i Växjö, svarar de. Nej, men du *skulle kunna* vara det, även med dina skov. Därför får du ingen sjukpenning, och därför tvingas du säga upp dig. Det är den effekt vi har sett med den nya arbetsmarknadsprövningen. I stället för att människor är kvar på arbetsmarknaden och får chansen att återkomma och fullfölja sitt deltagande blir effekten att de blir heltidsarbetslösa. Det är ingen arbetslinje. Det är en bidragslinje.

Detta är förslag som har starkt stöd av handikappförbund, TCO, LO, påskuppropet, LO-TCO Rättsskydd och alla andra instanser. De säger att det är rimligt att gå tillbaka till den reglering som var tidigare i avvaktan på Socialförsäkringsutredningens förslag.

När vi lade fram förslagen och tog initiativet hade jag förväntat mig en process i utskottet inte minst därför att förslagen ligger i linje med en del av de diskussioner som finns inom några borgerliga partier. Men det fanns inte något intresse av att förhandla eller ens diskutera. Däremot, och det förvånar mig, var det ett starkt engagemang i att förhindra och obstruera beslutet.

Jag kan förstå att det är jobbigt att inte få sin vilja igenom. Jag kan ha respekt för att ni då kanske inte hade ett förhandlingsmandat från regeringen. Men jag hade inte förväntat mig att ni skulle försöka förhindra besluten. Tillsammans med Sverigedemokraterna har ni i de borgerliga partierna förhindrat möjligheten att här i riksdagen hantera förslaget om att stoppa utförsäkringarna. Där lyckades ni få stopp för det förslaget. Det innebär att vi får fortsätta kampen med att stoppa utförsäkringar. Det tycker jag är sorgligt.

De andra förslagen behandlade vi i utskottet. Vi har tagit hänsyn till era synpunkter såtillvida att vi har sänt dem på remiss till Försäkringskassan, ISF och Handikappförbunden, som vi själva lade till. Ni ville ha

åtta instanser som skulle få 91 frågor. Vi tyckte inte att det var seriöst, och det skulle försena processen avsevärt.

I det här sammanhanget, eftersom Gunnar Axén lade mycket tid och kraft på processfrågor, kan jag konstatera att Gunnar Axéns uppfattning om vad som är en bra process uppenbart är relativ. När den borgerliga majoriteten genomdrev ett utskottsinitiativ 2009 lade man fram förslaget den 8 december och avtog minoritetens begäran om att få en remissomgång.

Den 9 december, 20 timmar senare, kallades tre remissinstanser in för att muntligen få redogöra för vad de tyckte, och den 10 december justerade man betänkandet. Veckan efter fattade man beslut, och ytterligare två veckor senare var lagarna i dessa lagstiftningsärenden i kraft. Tala om en slarvig beredning!

Effekterna av detta ser vi nu. De effekterna blir ännu mer uppenbara när vi konstaterar att man då visste om vad det skulle få för konsekvenser för nollklassade.

I det här fallet handlar det om två tillkännagivanden till regeringen att återkomma i budgetpropositionen med förslag som riksdagen ska behandla under hösten med ikraftträdande den 1 januari 2012. Jag känner mig trygg med den beredningen. Jag känner mig också trygg med att riksdagen därmed binder regeringen att återkomma med förslag till Sveriges riksdag så att vi säkerställer detta.

Finansutskottet hade inga invändningar utan markerar bara vikten av att förslagen ska beredas på sedvanligt sätt. Det tycker jag är rimligt. Det var ett enigt utskott som ansåg det. ISF missuppfattar möjligtvis förslaget om ersättning och tror att vi skulle vara emot något bostadstillägg, men när vi klargjort detta finns inga invändningar.

Försäkringskassan bedömer inte att effekterna blir så stora men önskar givetvis att reglerna ska bli enkla att förstå och administrera. Handikappförbunden välkomnar förslagen och tycker att de är väl avvägda för att skydda dem som drabbats av orimliga konsekvenser av de senaste årens förändringar.

Vi har dessutom låtit riksdagens opolitiska tjänstemän ta fram underlag om kostnader för förslagen. Det var vi överens om i hela utskottet. Förslagen kostar ungefär 300 miljoner kronor. Det blev en summa som blev lite jobbig för regeringen. Raskt kastade man på tio timmar in ett papper till finansutskottet från Socialdepartementet. Där höftade man till att förändringen av arbetsmarknadsprövningen skulle kosta 2,4 miljarder kronor.

Detta är en beräkning som regeringen är helt ensam om. Varken ISF, Försäkringskassan, riksdagens kanslier eller någon annan jag talat med gör en sådan bedömning. Kansliets beräkning var att det skulle kosta 61 miljoner kronor. Allvarligt talat: Det handlar om 3 procent av 55 000, det vill säga 1 650 personer. Det är orimligt att de kan kosta 2,4 miljarder. Då får det vara osannolika höginkomsttagare. Det måste man villigt erkänna. Ändå kastades ett sådant papper in.

Jag vill här markera att det får bli en senare uppgift att granska mot vilken bakgrund och med vilket underlag regeringen tog fram uppgiften om miljardkostnaderna. Det är allvarligt om regeringen används medialt för att lägga in dåligt underbyggda beräkningsunderlag för riksdagens beslut. Det förutsätter jag att vi kommer att granska framöver.

Nåväl, vi har haft en beredning. Vi har haft yttrande från finansutskottet, och vi har haft en remiss. Det finns som jag ser det inga starka invändningar mot förslagen. Dessutom finns det gott om tid för regeringen att bereda dem i sedvanlig ordning.

Vi hade dessutom kunnat fatta beslut om detta redan förra veckan. Men efter fyra timmars debatt valde ni att begära återförvisning till utskottet. Detta skedde på riksdagens sista arbetsdag inför sommaruppehållet. Argumentet var att ni såg förutsättningar för förhandlingar. Det är imponerande, efter att ha kallat våra förslag ett hån mot demokratin!

Man kan misstänka att ambitionen i stället var att försöka skjuta på frågorna ytterligare så att de inte skulle hinna hanteras förrän under hösten. Därför begärde vi ett extra sammanträde med riksdagen för att säkerställa att vi fattar beslut.

Under veckan som gått har det knappast varit några förhandlingsinvi- ter. Det har inte varit någon kontakt. Däremot har det varit små käcka utspel på Twitter, Facebook och Newsmill där man tar heder och ära av våra förslag. Allvarligt talat: Jag tror att svenska folket hade förväntat sig ett mer seriöst agerande från de borgerliga ledamöternas sida.

Vi förhandlar gärna. Vi har hela året försökt att få till stånd förhandlingar för att lösa de akuta problemen i sjukförsäkringen. Men ni har inte velat diskutera. Hur kommer det sig? Är ni nöjda med sjukförsäkringen? Tycker ni att det är rimligt att nollklassade förlorar 4 000 kronor i månaden på en ersättning som dessutom inte ens blir pensionsgrundande?

Är ni nöjda med att 50 000 är utförsäkrade och att tiotusentals fler kommer att bli det? Kommer de närmare arbetsmarknaden då? Blir arbetslivsintroduktionen vettig om de ska behöva oroa sig för sin försörjning? Lyssnar ni inte på kritiken om 180-dagarsprövningen mot en närmast fiktiv arbetsmarknad? Jag träffar reumatiker, ms-sjuka, cancer-sjuka och många andra, och de är förtvivlade över denna prövning.

Hade det inte varit bättre om ni svarat på våra erbjudanden om gemensamma överläggningar? Är prestigen så viktig för regeringen att ni inte kan lägga den åt sidan och sätta er vid förhandlingsbordet? Under åren framöver har vi en socialförsäkringsutredning. Tänk om vi hade kunnat lösa de akuta bekymren och sedan gemensamt ta oss an de långsiktiga strategiska frågorna.

Det duger inte, allvarligt talat, att enbart hänvisa till Alliansens interna arbetsgrupper i slutna rum och sedan inte vara beredda att rucka på ens ett enda kommatecken. Den arrogansen var inte lyckad när vi hade majoritetsregering. Den blir än mindre framgångsrik nu när det är en minoritetsregering. Mitt råd till er är: Kom ut ur bunkern! Se verkligheten och inte Alliansens broschyrer!

Jag är stolt över att vi nu kan få en förändring till stånd. Jag hade hoppats att vi hade kunnat få stöd för vårt tredje förslag men inser att vi får fortsätta den kampen. Men jag är glad för det stöd vi har fått från fackföreningsrörelsen, påskuppropet, läkare, diakoner, handikappförbund och många andra som säger: Äntligen händer något! Äntligen pressar riksdagen, folkets valda, regeringen till att göra någonting.

Jag hoppas innerligt att vi i omröstningen i dag får en majoritet så att vi kan rätta åtminstone några av de uppenbara fel som finns i regeringens sjukförsäkringsreform.

(Applåder)

I detta anförande instämde Ann-Christin Ahlberg, Johan Andersson, Phia Andersson, Håkan Bergman, Hannah Bergstedt, Patrik Björck, Catharina Bråkenhielm, Sven-Erik Bucht, Gunilla Carlsson i Hisings Backa, Christer Engelhardt, Kerstin Engle, Kenneth G Forslund, Monica Green, Roza Güclü Hedin, Billy Gustafsson, Jonas Gunnarsson, Kerstin Haglö, Arhe Hamednaca, Jörgen Hellman, Shadiye Heydari, Hans Hoff, Carina Hägg, Eva-Lena Jansson, Morgan Johansson, Anders Karlsson, Annelie Karlsson, Yilmaz Kerimo, Kurt Kvarnström, Katarina Köhler, Hillevi Larsson, Jan-Olof Larsson, Désirée Liljevall, Teres Lindberg, Åsa Lindestam, Fredrik Lundh Sammeli, Louise Malmström, Carina Moberg, Pyry Niemi, Ingemar Nilsson, Jennie Nilsson, Ingela Nylund Watz, Jasenko Omanovic, Christina Oskarsson, Veronica Palm, Leif Pettersson, Maria Stenberg, Per Svedberg, Suzanne Svensson, Björn von Sydow, Anna-Lena Sörenson, Börje Vestlund, Tommy Waidelich, Anna Wallén, Meeri Wasberg, Anders Ygeman, Christina Zedell och Sven-Erik Österberg (alla S).

Anf. 6 GUNVOR G ERICSON (MP):

Herr talman! Nu står vi då här igen i denna kammare och debatterar sjukförsäkringen som så många gånger förr. Till vilken nytta har beslutet fördröjts en vecka? Inte har människor blivit friskare för det. Inte har människor fått större hopp och tilltro till att det finns en sjukförsäkring som fungerar när man behöver den.

Faktum är att regeringen inte har återkommit till riksdagen med några förslag trots löften i höstas från socialförsäkringsminister Ulf Kristersson att återkomma med förslag. Först hette det att man skulle återkomma till vårvintern och sedan till våren. Nu är det sommar, och regeringen har ännu inte lagt fram något förslag.

En skrivelse kom den 25 maj. Det var en så kallad departementsskrivelse. Men ännu vet inte vi riksdagsledamöter om det blir något förslag av den och om det kommer någon proposition i höst.

Beslutet i dag handlar om ett utskottsinitiativ med två förslag. Detta ska inte ställas emot en departementsskrivelse, utan det handlar om just dessa två konkreta förslag. Förslagen är ett uppdrag till regeringen om förändring. Vi som riksdagsledamöter kan fatta beslut om att uppdraga detta till regeringen.

Det har blivit alltmer uppenbart att regeringen Reinfeldts modell med hårdare regler för sjuk- och arbetslöshetsförsäkringar har resulterat i att allt fler står utanför trygghetssystemen.

Många sjuka och arbetslösa måste i stället söka försörjningsstöd från kommunen. Andra står helt utan stöd. *Ekot* rapporterar att minst 700 personer står helt utan ersättning trots att de har läkarintyg som säger att de inte kan arbeta. De har blivit vad som kallas för nollklassade. Det är ett stort misslyckande för politiken i ett rikt land som Sverige. Men är det egentligen ett misslyckande, eller är det medvetet? Man kan undra.

I går presenterade Göteborgs-Posten ett pm från Socialdepartementet som visar att regeringen kände till att de nya sjukreglerna skulle kunna skapa problem, men körde över ministern som ville rätta till dem.

Det sorgligaste i hela denna soppa är alla de människor som har drabbats av otaliga turer och regelförändringar i sjukförsäkringen. Men detta har också inneburit problem för Försäkringskassan. Jag minns den hea-

ring vi hade i riksdagen i april 2008 inför beslutet, då dåvarande chefen för Försäkringskassan Curt Malmberg sade: Det kommer att innebära problem om ni genomdriver denna reform så snabbt eftersom vi står mitt uppe i en omorganisation av Försäkringskassan för att göra *en* statlig myndighet av 25 regionala.

Regeringen lyssnade inte. Regeringen drev igenom förändringarna. Nu vet vi att Försäkringskassan har jättesvårt att få sin budget att gå ihop – precis det som man varnade för.

Miljöpartiet har under denna tid arbetat hårt för att förhindra de värsta smällarna för människor vars trygghet dras undan. Vi har tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet i arbetsmarknadsutskottet och i socialförsäkringsutskottet under det senaste året medverkat till initiativ för att genom riksdagen förmå regeringen att stoppa de värsta effekterna av utförsäkringspolitiken.

Det initiativ som vi rödgröna lade fram den 7 juni i socialförsäkringsutskottet handlar om tre konkreta förslag.

Det första är att stoppa utförsäkringarna genom att de som prövar arbetslivsintroduktion hos Arbetsförmedlingen ska vara kvar i sjukförsäkringen. Det andra är att förbättra villkoren för de nollklassade. Det tredje är att förändra prövningen av människors arbetsförmåga så att de inte längre prövas mot en fiktiv arbetsmarknad.

Vi har inte fått gehör för att stoppa utförsäkringarna. Men de två andra punkterna finns det majoritet för i riksdagen, och det fanns det även i förra veckan då Moderaterna begärde återremiss.

Men har då de partier som ville ha återremissen tagit några initiativ under den vecka som har gått för att skapa dialog? Svar nej. Och det har inte saknats möjligheter. Vi är flera ledamöter som har varit på resa med Parlamentariska socialförsäkringsutredningen och där träffat varandra. Men några initiativ har inte tagits.

Under denna tid har 6 000 svårt sjuka människor på grund av ändrade regler blivit nollklassade. De har inte kunnat arbeta. De har blivit utförsäkrade eftersom reglerna säger att de ska till Arbetsförmedlingen när tidsgränsen har passerats. Samma personer kan efter tre månader hos Arbetsförmedlingen få komma tillbaka till sjukförsäkringen när det har visat sig att de inte har kunnat tillgodogöra sig någon aktivitet hos Arbetsförmedlingen eftersom de har så pass nedsatt arbetsförmåga. Men då har de blivit nollklassade. Det går inte att säga: Tänkte inte på det! Regeringen kände till konsekvenserna. Ändå drev man igenom regeländringarna. Protesterna växer och växer. Men det utlovade förslaget från minister Kristersson dröjer.

I juni 2010 fick jag ett mejl av en tjej som hade blivit utförsäkrad och som berättade om sin historia. Häromdagen skrev hon till mig igen. Hon hade överklagat till förvaltningsrätten, som några hade uppmanat henne att göra – men utan resultat. Nu lever hon och hennes son på socialbidrag. Han är ett av alla dessa fattiga barn.

Hon skriver: Alliansens sjukförsäkringspolitik har totalt raserat mitt liv. Jag vet inte hur jag ska kunna gå vidare. Ska man som funktionshindrad leva på socialbidrag resten av livet utan möjlighet att få den hjälp man behöver för att man har hamnat utanför ett system som inte ens var klart när man beslutade om det 2008?

Regeringen skissar i sin skrivelse på en ny ersättningsform som är väsentligt lägre än tidigare sjukersättning, det vill säga 223 kronor per dag och i samma nivå som den lägsta ersättningen i arbetslivsintroduktionen.

Det vi, Miljöpartiet, Socialdemokraterna och Vänstern, föreslår är att dessa personer ska få en ersättning i nivå med den de hade tidigare, när de hade sjukersättning. Det är en nödbroms för att inte fler ska kastas in i det verkliga utanförskapet och nollklassas. Det är varken värdigt eller acceptabelt att det är så i vårt land. Ingen har valt att bli svårt sjuk.

Visst finns det grupper som aldrig har haft någon sjukersättning och sådana som kommer in i systemet som nya och blir nollklassade. Som tidigare togs upp i debatten omfattas inte alla av detta förslag. Det stämmer. Men vi måste fortsätta att jobba för detta, och Miljöpartiet kommer att driva på för att det ska finnas ett golv i både sjukförsäkring och arbetslöshetsförsäkring. Det kommer vi att ta upp i Parlamentariska socialförsäkringsutredningen.

Det är självklart att den som kan jobba också ska göra det. Men det är lika självklart att det inte går att sätta tidsgränser för hur länge sjukdomar varar. Däremot kan man sätta tidsgränser för när människor ska tillförsäkras stöd och rätt till rehabilitering. Vi har därför velat införa rätt för sjukskrivna att få tillgång till arbetslivsintroduktion hos Arbetsförmedlingen och samtidigt behålla sin sjukpenning så länge man inte har någon arbetsförmåga. Arbetsförmedlingen kan då koncentrera sig på den som efter rehabilitering har möjlighet att komma tillbaka till jobb. Det är ett effektivt sätt att arbeta. Tyvärr fanns det inte stöd för detta förslag i utskottet, utan utförsäkringarna kommer att fortsätta.

Vidare anser vi att prövning av arbetsförmågan, som görs efter 180 dagars sjukskrivning, av rättssäkerhetsskäl och i avvaktan på en långsiktig lösning behöver ändras till hur det var tidigare. Den prövning som görs i dag sker mot en i det närmaste fiktiv arbetsmarknad, vilket får stora konsekvenser bland annat för människor som klarar ett arbete på deltid. Det finns människor som känt sig tvungna att säga upp sin deltidsanställning för att söka ett arbete på heltid, ett arbete som inte finns, och alltså gått ut i öppen arbetslöshet.

Två av de tre punkter som vi rödgröna har lagt fram har riksdagen nu att ta ställning till. Sverigedemokraterna följde Moderaternas linje på en punkt, vilket innebär att människor fortsätter att utförsäkras och bollas mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Men de två punkter vi i dag har att ta ställning till är i alla fall ett steg framåt.

Inspektionen för socialförsäkringen, som är tillsynsmyndighet, pekar visserligen på den punkt som vi lyft fram men inte fått igenom, och skriver i sitt remissvar att ”handläggarna uppfattar att de försäkrade i samband med arbetslivsintroduktionen lägger ner mycket fokus och tid på att försöka utröna sin fortsatta ekonomiska situation och detta tar kraft ifrån att diskutera och planera hur arbetslivsintroduktionen med Arbetsförmedlingens hjälp ska utformas. Därmed kan antas att det är av vikt att den försäkrades ersättningssituation är tydlig så att den försäkrade tillgodosör sig arbetslivsintroduktionen på bästa sätt.”

Ja, ekonomisk och social trygghet är en grundläggande faktor för hälsa. Det har vi i kammaren egentligen varit överens om. När vi våren 2008 fattade beslut om folkhälsopolitiken fanns ett målområde som riksdagen var överens om, nämligen målområdet Ekonomisk och social

trygghet. Det handlar om mål för att uppnå en bättre folkhälsa. Det tycks regeringen ha glömt bort.

Sedan regeringen införde ändrade regler i sjukförsäkringen har många utförsäkrats. Det är människor av kött och blod som skulle vilja jobba om de bara kunde. Det är föräldrar som till sina barn nu måste säga: Sorry, jag har inte råd att köpa några nya skor till dig i sommar. Det är ungdomar som likt Hanna Fredriksson jobbar extra parallellt med gymnasiestudierna för att hjälpa sin mamma som är utförsäkrad.

Vi har i inledningen av debatten hört moderater med stödpartier diskutera formfrågor i stället för att erkänna att sjukförsäkringen inte fungerar. Lägg formaliasnacket åt sidan! Se att det är människor det handlar om! Det handlar om människor som när de blev sjuka fick en tillfällig sjukersättning där det fanns en grundnivå som nu har ryckts undan. De ska nu söka jobb hos Arbetsförmedlingen i konkurrens med alla andra som nyligen arbetat och har färsk utbildning. Till en början får de gå arbetslivsintroduktionen även om de mår dåligt. Över hälften av dem som började i arbetslivsintroduktionen har åter blivit sjukskrivna – många utan rätt till ersättning; de har alltså blivit nollklassade.

Det förslag vi lägger fram i dag handlar om dem som fanns i försäkringen och hade ersättning men för vilka benen slogs undan. När människor blev av med sjukersättningen förlorade de också rätten till bostadsbidrag. Det som regeringspartierna här kallar nytt är egentligen en återgång till tidigare regler men på en betydligt lägre nivå.

Ett exempel är en person som var studerande men blev sjuk. Han är en av alla dem som fått tidsbegränsad sjukersättning på garantinivån 8 500 kronor samt bostadstillägg på 4 000 kronor för personer med sjukersättning. Han miste båda dessa ersättningar. Han fick i stället en lägstaersättning på 3 500 kronor efter skatt. Nu tänker ni från regeringspartierna på det förslag som redovisats på DN Debatt, men det finns faktiskt inte något förslag i riksdagen ännu. Den skiss som presenteras i DN visar dessutom endast på förändringar på marginalen. Man sätter plåster på ett i grunden sjukt system.

Även om regeringen slår sig för bröstet om sin stora sjukförsäkringsreform och tycker att den i grunden är bra visar fakta på en annan bild. Statistiken visar att sjukskrivningarna började minska från 2003. Det är inte okej att offra människor på vägen till en bättre sjukförsäkring. Det är uppenbart för alla att människor inte känner tilltro till den sjukförsäkring vi nu har. Rehabkedjan leder inte till färre sjukdagar, vilket nyligen visats i en avhandling från Karolinska Institutet.

Många organisationer och enskilda personer har kritiserat regeringens sjukförsäkringsreform, men regeringen vill inte lyssna. Det är sorgligt att Moderaterna och kompani inte inser det parlamentariska läget. Ni har inte majoritet i riksdagen. Hur ska ni kunna lägga fram förslag i höst när ni inte har majoritet? Eller räknar ni med att få passivt stöd av någon annan?

Miljöpartiet vill inte vänta med att ge regeringen i uppdrag att göra ändringar. Därför har vi i de rödgröna partierna tillsammans tagit utskottsinitiativ som kammaren nu antligen får ta ställning till.

Lägg ned prestigen! Inse att denna nödbroms är *ett* steg som vi nu uppdrar åt regeringen att göra någonting med. Sjukförsäkringen behöver reformeras i grunden. Det behövs en sjukförsäkring som man kan lita på

och som ger rehabilitering tillbaka i arbete samt ekonomisk trygghet under tiden. Det är inte bra bara för den enskilde individen. Det är också bra för samhällsutvecklingen.

Vi måste våga tänkta nytt. Det går inte att lappa och laga ett i grunden sjukt system. Miljöpartiet ser att många människor far illa i sjukförsäkringssystemet och bollas mellan sjukförsäkring och a-kassa och mellan Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Därför vill vi se en modernisering av hela försäkringen, det vi kallar arbetslivstrygghet.

I dag har vi att ta ställning till två konkreta förslag. Jag yrkar därför bifall till utskottets förslag i betänkandet så att riksdagen äntligen kan ge uppdrag till regeringen.

(Applåder)

I detta anförande instämde Agneta Luttröpp (MP).

Anf. 7 ERIK ALMQVIST (SD):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till utskottets förslag i betänkandet. Det känns inte alltför motiverat att stå här i dag och föra samma debatt som för en vecka sedan, för att landa i samma slutsatser som då, detta till miljonkostnader för skattebetalarna. Det är dock, som sagt, regeringens val.

Jag vill tacka de rödgröna för god samverkan kring ett par mycket viktiga reformer gällande sjukförsäkringen. Det gäller kanske framför allt en förbättrad ersättningsnivå för de nollklassade. Det är en särskilt angelägen reform inte minst i ljuset av det som framkommit de senaste dagarna, nämligen att regeringen trots vetskap om hur de nya reglerna skulle drabba utsatta och sjuka grupper valde att införa dem 2009.

Gunnar Axén talar om dagens initiativ som ett hyckleri från oppositionen för att vi snabbt vill få till förbättringar i sjukförsäkringen. Om det är något som är ett hyckleri är det sättet på vilket regeringen genomför försämringar. Regeringen vet att det får oacceptabla konsekvenser för vissa grupper, och ändå genomför man förändringarna. Under flera år mörkar man att man har den vetskapen, och i riksdagens talarstol samt inför journalister och tv-kameror talar man om konsekvenserna som ”oväntade”, vilket de uppenbarligen inte var. Det är hyckleri.

Gunnar Axén och flera andra alliansföreträdare talar om dagens initiativ som om det står i motsats till ett paket med regeringsförslag. Det är helt fel. Regeringen har hittills under mandatperioden inte kommit med några som helst förslag på dessa områden för att förbättra sjukförsäkringen. Man har talat om att det ska komma förslag till förbättringar. Först skulle de komma under vintern, sedan sköt man på det till vårvintern och därefter till våren. Nu står vi här mitt i sommaren, drygt en vecka efter att riksdagen egentligen skulle ha stängt för sommaren, och vi har fortfarande inte sett några förslag från regeringen. Det finns bara en uppsättning förslag, nämligen de två förslagen i dagens utskottsinitiativ. När regeringen behagar komma in med förslag till förbättringar av sjukförsäkringen kommer vi naturligtvis att ta ställning till dem då – om de nu kommer; det återstår att se.

Jag vill också tacka Alliansen för att de hjälpt oss sverigedemokrater att stoppa de rödgrönas ambition att urholka grunden för en progressiv sjukförsäkring som uppmuntrar till rehabilitering och återgång till ar-

betsmarknaden. Det hade de facto blivit konsekvensen av det tredje förslaget i det initiativ som kom från de rödgröna. Där vill man mer eller mindre återgå till de gamla regelverken.

Tack vare att Alliansen stötte oss sverigedemokrater i den frågan insåg de rödgröna att de inte fick majoritet. De backade från sitt eget förslag för att i stället ansluta sig till Sverigedemokraternas linje. Det är därför vi står här i dag med två väldigt bra förslag – inte några omfattande förändringar men ändå mycket viktiga förändringar för vissa grupper som finns inom sjukförsäkringen.

Men nu vänder jag mig återigen till er i Alliansen: Ni måste lära er att ta regeringsansvar! Ni måste lära er att söka stöd för er politik, söka få majoritet, så att ni kan uppnå något slags kontinuitet och långsiktighet i det politiska arbetet och i styret av Sverige!

Vi har hittills inte sett några som helst samtal i vare sig sjukförsäkringsfrågan eller några andra frågor. I stället har man suttit här i kammaren, tryckt på knappen, hållit för ögonen, blundat och hoppats på att oppositionspartierna ska rösta med och sluta driva egen politik. Man har lämnat besluten i riksdagen vind för våg.

Departementspromemorian har vi inte hört någonting om från regeringens sida. Om det nu är så som Solveig Zander med flera säger – att man vill ha en bred överenskommelse, en bred politisk diskussion för att komma fram till gemensamma förändringar – borde man såklart ha hört av sig till oss redan i höstas eller vintras eller under våren eller åtminstone när man lanserade några av de förslag som kommer att komma med departementspromemorian. Men ingenting har vi hört. Det är inte att ta ansvar.

Ni måste lära er: Det är regeringen som styr, men det är inte regeringen som bestämmer, när nu regeringen är i minoritet, utan då är det riksdagen som bestämmer.

Faktum är – det säger lite om regeringens prioriteringar – att de enda gånger under den här mandatperioden då man har sökt ett brett stöd för att få majoritet för sin politik, de enda två politiska områden som man har tyckt vara högt prioriterade har gällt

1. att reformera världens kanske mest ansvarslösa invandringspolitik till att bli ännu mer ansvarslös, där man har sökt stöd från Miljöpartiet för en ökad massinvandring
2. att söka stöd från alla de rödgröna partierna inklusive Vänsterpartiet för ett anfallskrig mot Libyen.

Det säger någonting om regeringens prioriteringar: Det är angeläget att söka stöd för anfallskrig mot ett nordafrikanskt land, det är angeläget att öka en redan ansvarslös massinvandring, men det är inte angeläget att söka stöd för en fungerande sjukförsäkring, för jobbpolitik eller för skola, vård och omsorg. Alla de andra förslagen har man lämnat vind för våg.

Det är på grund av den passiva regeringen, som inte tar ansvar, som oppositionen nödgas ta egna initiativ för att få till stånd förbättringar – inte om ett eller kanske två år eller kanske aldrig någonsin, så länge man kan mörka de faktiska konsekvenserna av de egna reformerna, utan här

och nu, för att få förslag här och nu som kan implementeras redan till årsskiftet.

Det är därför som jag med stolthet, herr talman, i dag kommer att trycka på knappen för förbättringar för de sjuka i Sverige.

I detta anförande instämde William Petzäll och Björn Söder (båda SD).

Anf. 8 WIWI-ANNE JOHANSSON (V):

Herr talman! Så står vi då här igen i kammaren och debatterar vissa förändringar i sjukförsäkringen. Det var bara en dryg vecka sedan sist, och ytterligare några sjuka har utförsäkrats till fattigdom, och några har nollklassats.

Under tiden har vi kunnat ta del av ett tidigare hemligt pm från Socialdepartementet som visar svart på vitt att regeringen mycket väl visste vad som skulle hända dem som skulle nollklassas i den nya sjukförsäkringen. Iskallt skickade regeringen ut sjuka i fattigdom. Det var inte ett misstag. Det var iskall beräkning. Så agerar en högerregering.

Herr talman! Jag vill återigen poängtera att det går bra för sjukförsäkringen, till och med mycket bra. Sjukförsäkringen är en ren vinstmaskin, som ger staten överskott på miljarder vartenda år, vissa år till och med så mycket som 10 miljarder. Mellan åren 2010 och 2014 beräknas överskotten bli hela 63 miljarder kronor. Det kan vara bra att ha med sig i dag, eftersom sjukpenning ofta beskrivs som en stor kostnad för staten.

Men för dem som är sjuka går det inte lika bra. Ungefär 50 000 har åkt ur försäkringen, och mer än hälften åker tillbaka in igen. Bara 3 procent har lyckats bli så friska att de har kunnat få ett vanligt jobb utan stöd. 75 000 ska de utförsäkrade bli fram till 2014, enligt dystra prognoser. I dag står minst 700 personer helt utan skydd. Det är väldigt dystert.

En av dem skriver så här på min blogg i en kommentar:

”Själv utförsäkrad sedan 1 april, gått på knäna sedan dess då frugan måste till USA och ta hand om sina åldriga föräldrar under tre månader, och socialen vägrar ge mig ett öre då de anser att hon är försörjningsansvarig för mig. Men hon kan inte jobba i USA då hon på heltid ska ta hand om två sjuka åldringar! Och hon kan inte vara här hos mig samtidigt och vara arbetsökande. Enligt soc är det inte hennes sak att ta hand om föräldrarna.”

Nej, säger jag, kanske inte. Men enligt samma soc och enligt regeringen är det hennes och andra giftas eller sambors skyldighet att försörja en utförsäkrad.

Han fortsätter: ”I april fick jag 4 200 kronor från Alfakassan, fick 2 000 från Svenska kyrkan. Det är allt jag hade att leva på. Fick låna till hyran och räkningarna och mat. Under maj fick jag 5 400 kronor från Alfa och lånade till mat för att kunna betala räkningar. Soc värderade min gamla 2 000 kronors rosthög till bil till 35 000 kronor (!) så att jag inte skulle kunna få någonting. Man blir ju tokig. Jag är trött och har dåliga nerver och orkar inte kämpa med allt detta.”

Herr talman! Det är bara ett exempel av många på hur folk har det i Alliansens Sverige.

Den här historiska förändringen i sjukförsäkringssystemet har blivit en riktig succé. Det säger i alla fall moderater och folkpartister i kör. Sjuktalet har gått ned, och det finns faktiskt de som har fått jobb, säger de. Ja, det gör det. Det finns några enstaka procent som har fått jobb. Noga räknat har 3 procent av de ungefär 50 000 utförsäkrade fått jobb. Det är mellan 1 200 och 1 400 personer, och det är gott för dem.

Men de andra som valsar runt i systemet, vad händer med dem? Jo, de inte bara jagas av sin sjukdom utan piskas nu också av fattigdomens björkris. Men det är väl så det ska vara i det borgerligt styrda Sverige. Det är väl det som kallas arbetslinjen.

För att arbetslinjen ska gälla gäller det att skapa drivkrafter, drivkrafter för sjuka och arbetslösa för att de ska komma igen, för att de ska skaffa sig ett arbete, för att de ska bli friska, friska på den tid som tjäns-temän och ministrar har tänkt ut. En majoritet här i riksdagen har sett till att sänka sjukersättningen och göra det svårare att kvalificera sig för en sjukpenninggrundande inkomst som det går att leva på, har sänkt ersättningen i föräldraförsäkringen och har skurit ned på a-kassan. Det är drivkrafter för sjuka, handikappade och arbetslösa.

Herr talman! När Ulf Kristersson blev minister tog han fram förstoringsglasat för att kolla om det fanns några sprickor i sjukförsäkringen. Det läcker som ett såll, men det tar tid innan Kristersson kommer till skott. Han lovar och lovar, men inget händer. Vid jul skulle det komma förslag, och efter jul skulle det komma förslag. Sedan blev det vårvinter, och vi har fortfarande inga förslag från regeringen om förändringar lagda på bordet här i riksdagen.

Vad som finns är en departementspromemoria som är långt från riksdagen och som har förslag som är långt ifrån tillräckliga för att täta sprickorna. Det är knappt helt mellan hålen i sjukförsäkringen.

Därför, herr talman, tog vi rödgröna i utskottet ett initiativ för att försöka se till att täta de allra värsta sprickorna. Vi rödgröna vill att så kallade nollklassade ska få tillbaka sin tidigare sjukpenninggrundande inkomst.

Vi vill att den som är sjuk även efter 550 dagar ska få sjukpenning och att det ska gälla även för den som deltar i arbetslivsintroduktion. Det är orimligt att många som – sjuka eller friska – tvingas in i arbetslivsintroduktion förlorar tusenlappar varje månad, ja, upp till 4 000 kronor, på att arbetslivsintroduceras. Hur rimmar det med regeringens arbetslinje? Den sjuke blir inte friskare, utan bara ännu fattigare.

Vi vill att den som har varit sjuk i 180 dagar ska prövas mot en arbetsmarknad som finns i verkligheten, inte bara i en önskedröm. Dagens regler innebär i praktiken att arbetsgivare kan förlora värdefulla medarbetare efter bara ett halvårs sjukskrivning, därför att den som är sjuk och inte längre kan jobba heltid tvingas ta ett annat arbete. I praktiken innebär det också att anställningstryggheten kan rundas redan efter ett halvår som sjuk.

I teorin innebär det att om du så bara kan lyfta ett enda finger och knacka på en dator har du en viss arbetsförmåga och ska kunna ta ett jobb. Vem som helst utom allianspartierna och regeringen inser att det faktiskt bara är i teorin man då kan få ett jobb.

Herr talman! Det är bra att vi har en majoritet för att nollklassade ska få tillbaka sin sjukpenninggrundande inkomst och att prövningen mot en

teoretisk arbetsmarknad ska bort. Men vi och alla utförsäkrade är bestörta och besvikna över att Alliansen och Sverigedemokraterna inte vill stoppa utförsäkringarna, inte vill ta bort stupstocken. Men vi är inte förvånade.

Man kan undra hur det blev så här. Hur blev det möjligt att jaga sjuka med tidsgränser satta av byråkrater och politiker? Hur blev det möjligt att nonchalera läkarintyg och strunta i att se att många svårt sjuka inte blev friska på utsatt tid? Hur var det egentligen med den så kallade sjukskrivningsexplosionen, som inträffade mellan 1997 och 2002 och som i sin förlängning lett till dagens omänskliga sjukskrivningsregler?

LO pekar i sitt remissvar på regeringens departementsskrivelse på några viktiga punkter. Både arbetsmiljöforskaren Töres Theorell och sociologen Walter Korpi har visat att under 90-talet ökade kraven på de anställda samtidigt som deras kontroll över arbetstider och arbetsvillkor minskade. Resultatet blev en psykisk anspänning och försämrad psykosocial arbetsmiljö på många arbetsplatser.

De som drabbades allra värst var kvinnor – och det är kvinnor. Det var framför allt de kvinnodominerade arbetsplatserna, ofta i den offentligt finansierade sektorn, som var med och sanerade ekonomin efter 90-talskrisen. 85 procent av ökningen förklaras av att sjukskrivningarna då blev längre. Hur blev det så? Ja, anledningen till det var flera politiska beslut som gjorde att rehabiliteringen försämrades.

Regeringen Bildt började med att i början av 90-talet skära ned på statsbidraget till företagshälsovården. Försäkringskassans och Arbetsförmedlingens uppgifter renodlades sedan, och anpassningsgrupperna ute på många arbetsplatser försvann nästan helt. Det blev allt svårare för arbetsgivare att få hjälp med att rehabilitera tillbaka anställda helt eller delvis. Därför ökade antalet långtidssjukskrivna, och det talades om en sjukskrivningsexplosion. Det blev inte så många fler sjukskrivna, men de som var sjuka blev sjukskrivna längre, av just de här skälen.

Men i debatten började man tala om attitydproblem och bristande arbetsvilja. Nu skulle tumskruvarna dras åt på dem som inte gick upp på morgonen och jobbade och bidrog till samhället. Ute på arbetsplatserna ökade kraven på utbildning, och hundraprocentig prestation är ett måste i dag.

Men i stället för att noggrant studera anledningarna till att sjuka inte kunde komma i gång i jobb igen är det misstro och krav på den enskilde som har präglat den historiska sjukförsäkringen av 2008 års modell.

En rapport från LO visar att det är betydligt vanligare att de som utförsäkras från sjukförsäkringen har jobbat inom hotell och restaurang, städbranschen eller handeln eller varit kommunalanställda innan de blev långtidssjukskrivna. Framför allt är det kvinnor och låginkomsttagare med tunga jobb som drabbas. I klartext innebär regeringens politik en utslagning av arbetarklassens kvinnor samtidigt som skatterna har sänkts för dem som tjänar mest. Det är gammal välkänd klasspolitik.

Jag hoppas att den sittande Socialförsäkringsutredningen gör denna historiska tillbakablick och analys och att man också gör en jämställdhetsanalys. Jag hoppas att utredningen lägger tonvikt på förslag som innebär stöd för den enskilde att komma tillbaka till arbetslivet efter rehabilitering i lugn och ro. Jag hoppas att piskan läggs undan och att misstron mot sjuka begravs för alltid.

Herr talman! I dag debatterar vi några akuta förändringar för de sjuka. Många fler förändringar krävs. Det är vi medvetna om. Och vi hoppas förstås få majoritet också för att stoppa utförsäkringarna så småningom. Tyvärr blir det inte så nu, eftersom Alliansen och Sverigedemokraterna är motståndare till att ta bort stupstocken. Jag beklagar det.

Jag beklagar också att ni i Alliansen i dag återigen ojar er, som det heter, över att ni inte har fått tid att hämta in tillräckligt många remissvar. Helst vill ni veta på kronan när vad det skulle kosta att ta hand om de allra mest utsatta som ni iskalldt såg till att slänga ut ur systemet.

Men till er vill jag i dag igen säga: *Om* det skulle kosta någon miljard, vilket ingenting tyder på, finns det pengar att hämta för de allra mest utsatta, de som är sjuka och som är sjuka länge.

Herr talman! Det kommer att finnas ett överskott på 63 miljarder i sjukförsäkringen fram till 2014. Då använder vi väl någonting av det överskottet till det som det är tänkt, nämligen till de sjuka. För vad tror ni detta kostar alla de sjuka, som ni hanterar dem? De må vara 700, 7 000 eller bara 7 stycken.

Jag sade det för en vecka sedan, och jag säger det igen. Jag kan räkna till ett, två, tre, fyra – snart blir det ett femte – jobbskatteavdrag. Det kostar miljarder. Och det kommer, som sagt, att finnas 63 miljarder i överskott i sjukförsäkringen de närmaste åren. Den som inte är totalt känslökall inser att det i vårt rika land finns pengar till de allra mest utsatta.

Jag förstår inte att ni inte skäms, att ni inte skäms över att ni har åstadkommit alla dessa tragiska människoöden, som det finns massor av vittnesmål om. Dessa människor tvingas nu att leva i fattigdom. De är inte bara sjuka utan också fattiga. De är så fattiga att kyrkornas kollekt nu går till att betala mat och räkningar till utförsäkrade i Sverige. Ni har gjort Sverige kallare.

Herr talman! Med det här vill jag yrka bifall till förslaget i betänkandet.

(Applåder)

I detta anförande instämde Marianne Berg, Siv Holma, Lena Olsson och Mia Sydow Mölleby (alla V).

Anf. 9 FINN BENGTSSON (M):

Herr talman! Jag tänker hålla det här kort genom att bara peka på två påståenden som oppositionen ständigt fört fram i den här debatten men som nu när remisstiden för regeringens förslag går mot sitt slut framstår i en helt annan dager.

Främst de rödgröna med Tomas Eneroth i spetsen har på ett närmast populistiskt sätt låtit påskina att det från läkarkåren och från kyrkans håll förelegat massiva protester – ibland uppfattar man det nästan som att de är i orkanstyrka – mot sjukförsäkringsreformen och de nu aktuella förbättringsförslagen av regeringen och att detta i sin tur skulle vara ett tungt vägande skäl för ett framhastat utskottsinitiativ som vi snart har att fatta beslut om i denna kammare.

Herr talman! Om påståendet att alla läkare och hela kyrkligheten massivt misstror regeringens reformarbete stämmer borde de remissvar som nu kommer in från läkarkåren och kyrkan innehålla en genomgå-

ende svidande kritik, som också motiverar detta i all hast påkallade utskottsinitiativ.

Men, herr talman, när jag tittar på de inkomna remissvaren ser jag inte att så är fallet.

Sveriges läkarförbund som i år organiserar 42 900 medlemmar, varav 31 300 är yrkesverksamma, och som representerar 28 lokalföreningar, 7 yrkesföreningar, 50 specialistföreningar och ytterligare ett antal intresseföreningar har den 22 juni sänt in sitt remissyttrande. I detta står det bland annat att intentionerna med dagens system, snabbare återgång till arbetslivet, är positiva. Vidare står det att arbetsgruppen bakom departementspromemorian gjort en förtjänstfull genomgång av reglerna och fångat upp de problem som framhållits från olika håll, varför man även från Sveriges läkarförbund i huvudsak är positiv till det som föreslås i promemorian samtidigt som man poängterar för regeringen att det är viktigt att fortsätta med en fördjupad analys, lämpligen i den parlamentariska Socialförsäkringsutredningen.

Det här, herr talman, står i bjärt kontrast till de högljudda röster som oppositionen har anfört skulle vara det som läkarkåren stod bakom för att framtvinga detta i all hast påkomna utskottsinitiativ.

Likaledes kom i går ett remissvar från Svenska kyrkans stift i Linköping, min hemkommun. Efter att själv tidigare ha samtalat med dem läser jag nu att de i grunden välkomnar de förändringar som arbetsgruppen för departementspromemorian föreslår. De betonar även vissa ytterligare saker för regeringen att beakta. Jag är, herr talman, förvissad om att regeringen också gör detta, vad gäller både Sveriges läkarförbunds och kyrkans konstruktiva remissyttranden.

Men mot bakgrund av detta förvånas jag över den historieskrivning som de rödgröna ändå försöker pracka på svenska folket, att svenska läkare och Svenska kyrkan gått man ur huse i våldsam protest mot regeringens arbete med att förändra och förbättra sjukförsäkringen. Det är rimligt att det bland många läkare och kyrkligt engagerade människor i landet finns några som kanske har andra motiv än enbart medicinska eller religiösa för att kraftfullt motsätta sig varje förändrings- eller förbättringsarbete inom ett viktigt socialförsäkringsområde.

Det innebär också, herr talman, att man när man ser den konstruktiva kritiken i remissvaren på regeringens reformarbete på det här området blir förvånad över den tystnad som de tidigare högljudda grupperna, som har anförts i debatten, visar genom att inte komma in med konstruktiva förslag.

För att sammanfatta detta, herr talman, skulle jag vilja konkludera att när ett beredningsarbete i grunden har varit så gediget och genomgående som det regeringen har gjort för att förbättra den reform som man sjösatte under förra mandatperioden är det väldigt tveksamt att stödja sig på högljudda röster som sannolikt inte backas upp av de organiserade grupperna på det här området och låta påskina att de egentligen står bakom motivet till ett utskottsinitiativ. Det bör vi betänka när vi i denna kamrars snart har att ta ställning till ett väldigt allvarligt avbräck i regeringens fortsatta beredningsarbete.

(Applåder)

Anf. 10 EVA-LENA JANSSON (S):

Herr talman! Jag har vid både förra debatten om det här ärendet och vid en interpellationsdebatt med socialförsäkringsminister Ulf Kristersson ställt följande fråga:

Är det en orimlig och icke avsedd konsekvens att sjuka personer utförsäkras och nollklassas?

Vid den tidigare debatten fick jag inget svar från moderaten Saila Quicklund. Däremot har jag fått svar från socialförsäkringsministern. "Icke avsedda konsekvenser medges. Det är ett byråkratiskt sätt att säga att det har fått konsekvenser som vi inte tänkte att det skulle få när vi genomförde reformen." Det betyder därmed att regeringen säger att det inte var meningen att sjuka skulle utförsäkras och nollklassas.

Nu vet vi, herr talman, att det som socialförsäkringsministern anförde här i kammaren var lögn. I går redovisade nämligen Göteborgs-Posten ett dokument som tydligt visar att regeringen mycket väl kände till konsekvenserna för sjuka. Men regeringen, med Reinfeldt och Borg i spetsen, valde att genomföra försämringen ändå. Varför, kan man fråga sig.

Svaret har vi fått klart och tydligt från förra socialförsäkringsministern Cristina Husmark Pehrsson, den minister som förlorade matchen mot Finansdepartementet. Nu kan vi sänka skatten, sade Husmark Pehrsson. Det vill säga att om sjuka utförsäkrades och blev utan ersättning, nollklassades, fanns det pengar till att finansiera skattesänkningarna.

I september 2007 hade statsminister Reinfeldt svårt att precisera besparingarna, men han framhöll sjukförsäkringen och a-kassan som de mest lämpliga sparobjekten. Redan i Bankeryd hade för övrigt Alliansen pekat ut sjukförsäkringen som finansieringskälla för skattesänkningar.

Herr talman! Orsaken till att de borgerliga ledamöterna i dag väljer att prata formalia och försöker bromsa förbättringar är ganska uppenbar. Man vill att sjuka ska fortsätta finansiera skattesänkningar. Jag förstår inte. Skäms ni inte? Jag skäms över er.

(Applåder)

Överläggningen var härmed avslutad.

Beslut

SfU12 Vissa ändringar i sjukförsäkringen (förnyad behandling)

1. utskottet
2. res. (M, FP, C, KD)

Votering:

140 för utskottet

139 för res.

70 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

*Vissa ändringar i
sjukförsäkringen*

4 § Anmälan och omedelbar hänvisning av ärende till utskott samt beslut om förlängd motionstid

Anmäldes
Proposition
2010/11:158 Överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder

Kammaren biföll talmannens förslag att denna proposition omedelbart skulle hänvisas till justitieutskottet.

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för denna proposition skulle förlängas till *fredagen den 30 september*.

5 § Anmälan om fråga för skriftligt svar

Anmäldes att följande fråga för skriftligt svar framställdes

den 30 juni

2010/11:629 Tiggeri som grund för utvisning
av Roger Haddad (FP)
till justitieminister Beatrice Ask (M)

Frågan redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll torsdagen den 15 september.

6 § Anmälan om skriftligt svar på fråga

Anmäldes att skriftligt svar på följande fråga inkommit

den 1 juli

2010/11:624 Husbehovsfiskets situation
av Peter Jeppsson (S)
till landsbygdsminister Eskil Erlandsson (C)

Svaret redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll torsdagen den 15 september.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

1 § Anmälan om inkommen granskningsrapport från Riksrevisionen	1
2 § Hänvisning av ärenden till utskott	1
3 § Vissa ändringar i sjukförsäkringen	1
Socialförsäkringsutskottets betänkande 2010/11:SfU12	1
Anf. 1 GUNNAR AXÉN (M)	1
Anf. 2 ULF NILSSON (FP)	7
Anf. 3 SOLVEIG ZANDER (C)	9
Anf. 4 EMMA HENRIKSSON (KD).....	11
Anf. 5 TOMAS ENEROTH (S)	13
Anf. 6 GUNVOR G ERICSON (MP)	20
Anf. 7 ERIK ALMQVIST (SD).....	24
Anf. 8 WIWI-ANNE JOHANSSON (V)	26
Anf. 9 FINN BENGTSSON (M).....	29
Anf. 10 EVA-LENA JANSSON (S).....	31
Beslut	31
SfU12 Vissa ändringar i sjukförsäkringen (förnyad behandling).....	31
4 § Anmälan och omedelbar hänvisning av ärende till utskott samt beslut om förlängd motionstid	32
5 § Anmälan om fråga för skriftligt svar	32
6 § Anmälan om skriftligt svar på fråga	32
7 § Kammaren åtskildes kl. 12.01.	33